

Kaupunginhallitus	§ 104	11.02.2013
Kaupunginvaltuusto	§ 43	25.02.2013

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

147/00.04.00/2013

Kaupunginhallitus 11.02.2013 § 104

Valtiovarainministeriön Kunta- ja aluehallinto-osasto on lähettänyt 22.11.2012 lausuntopyynnön (VM162:00/2011) kuntarakennelakiluonnoksesta.

Varsinaisen kuntarakennelakiluonnoksen lisäksi valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa erityisesti seuraavista kysymyksistä:

- Selvitysvelvollisuudesta, selvityspennoista ja selvitysvelvollisuuden sisällöstä
- esityksen sisältämissä määräajoista ja menettelyistä
- valtioneuvoston toimivallasta päättää kuntajaon muuttamisesta
- yhdistymisavustuksien ehdoista ja määrästä
- sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaamisesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta koskevia linjauksia mukaisesti.

Lausunnot pyydetään toimittamaan viimeistään 7.3.2013 mennessä sähköpostilla valtiovarainministeriöön.

Kuntarakennelakiluonnokseen liittyvä materiaali löytyy kokonaisuudessaan osoitteesta www.vm.fi/vm/fi/04_julkaisut_ja_asiakirjat/03_muut_asiakirjat/20122012/Kuntar/name.jsp.

Kuntarakennelakiluonnos on ollut evästyskeskutelussa kaupunginhallituksen iltakoulussa 28.1.2013.

Lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta esitellään kaupunginhallitukselle kokouksen yhteydessä.

Valmistelija: hallintojohtaja Ulla Huhtilainen, puh. 040 105 1002, ulla.huhtilainen@kitee.fi.

Esittelijä: kaupunginjohtaja Kirsi Hämäläinen, puh. 040 105 1001, kirsi.hamalainen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus saattaa kokouksessa esitellyn lausunnon kuntarakennelakiuudistuksesta valtuustolle hyväksyttäväksi ja edelleen valtiovarainministeriölle lähetettäväksi Kiteen kaupungin lausuntona kuntarakennelakiluonnoksesta.

Päätös

Keskustelun aikana Seija Pajatie teki päätösehdotuksesta poikkeavan kirjallisen esityksen. Osmo Pirhonen kannatti Seija Pajatien esitystä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 104
§ 43

11.02.2013
25.02.2013

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tullut päätösehdotuksesta poikkeava ja kannatettu esitys tulee asiasta äänestää.

Äänestys suoritettiin kädennostoäänestyksellä.
Seija Pajatie esitystä kannattivat Seija Pajatie ja Osmo Pirhonen.

Päätösehdotuksen kannalla olivat Esa Lahtela, Ari Asikainen, Kirsi Hirvonen, Unto Väkeväinen, Birgitta Muukkonen, Kaisa Saari ja Timo Päivinen.

Puheenjohtaja totesi, että äänin 7 - 2 päätösehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Kaupunginvaltuusto § 43

Päätös

Puheenjohtajan avattua keskustelun puheenvuoroja käyttivät valtuutetut: Sami Palviainen, Marko Koskinen, Matti Kosonen, Merja Kupiainen, Kari Pennanen ja Sirpa Suikkanen.

Keskustelun aikana Marko Koskinen teki päätösehdotuksesta poikkeavan esityksen, jota Sami Palviainen kannatti. Marko Koskinen esitti, että kuntarakennelakiluonnosta koskevasta lausunnosta poistetaan seuraava lause: "Kuntarakennemuudistus on erittäin kannatettava hanke ja sille asetetut tavoitteet olivat myös perusteltuja".

Edelleen keskustelun kuluessa Sirpa Suikkanen teki päätösehdotuksesta poikkeavan esityksen, joka oli kristillisdemokraattien ryhmäesitys. Kristillisdemokraatit esittivät, että kuntien yhdistyminen tulisi jatkossakin perustua vapaaehtoisuuteen.

Myös Matti Kosonen teki päätösehdotuksesta poikkeavan esityksen, jota Merja Kupiainen kannatti. Matti Kosonen esitti, että lausunnosta poistetaan 6. kappaleesta "ei ole mahdollista" ja se korvataan "on haasteellista". Samoin ensimmäisen sivun viimeisestä kappaleesta poistetaan 20.000 ja se korvataan 50.000.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että koska keskustelun aikana oli tullut kolme päätösehdotuksesta poikkeavaa ja kannatettua esitystä, tulee asiasta äänestää.

Äänestys suoritettiin nimenhuutoäänestyksenä.

Ensimmäisenä äänestettiin Marko Koskisen tekemästä Sami Palviaisen kannattamasta esityksestä.

Ne, jotka kannattavat päätösehdotusta, äänestävät Jaa ja ne, jotka

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 104
§ 43

11.02.2013
25.02.2013

ovat Marko Koskisen esityksen kannalla, äänestävät Ei.

Puheenjohtaja totesi, että Jaa-ääniä annettiin 24 ja Ei-ääniä 11.

Seuraavaksi äänestettiin kristillisdemokraattien tekemästä esityksestä.

Ne, jotka kannattavat päätösehdotusta, äänestävät Jaa ja ne, jotka ovat kristillisdemokraattien tekemän esityksen kannalla, äänestävät Ei.

Puheenjohtaja totesi, että Jaa-ääniä annettiin 23 ja Ei-ääniä 12.

Kolmantena äänestettiin Matti Kososen tekemästä esityksestä.

Ne, jotka kannattavat päätösehdotusta, äänestävät Jaa ja ne, jotka ovat Matti Kososen tekemän esityksen kannalla, äänestävät Ei.

Puheenjohtaja totesi, että Jaa-ääniä annettiin 33 ja Ei-ääniä 2.

Puheenjohtaja totesi, että äänestysten jälkeen päätösehdotus on tullut kaupunginvaltuuston päätökseksi.

Otteen 1.3.2013 nähtävänä olleesta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa:

Kiteellä 1.3.2013

Vuokko Rahunen
hallintosihteeri

Liitteet

Kiteen kaupungin lausunto kuntarakennelakiluonnoksesta

Jakelu

Valtiovarainministeriö

11.02.2013

Valtiovarainministeriö
valtiovarainministerio@vm.fi

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Viite: VM162:00/2011

KITEEN KAUPUNGIN LAUSUNTO KUNTARAKENNELAKILUONNOKSESTA

Valtiovarainministeriö on lähettänyt 22.11.2012 lausuntopyynnön kuntarakennelakiluonnoksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan valtiovarainministeriölle viimeistään 7.3.2013 mennessä.

Kiteen kaupunki toteaa omana lausuntonaan seuraavaa:

Kuntarakennemuudistus on erittäin kannatettava hanke ja sille asetetut tavoitteet olivat myös perusteltuja. Kiteen kaupunki katsoo, että asian valmistelu vaatii vielä lisäselvityksiä, jotta onnistunut kuntauudistus voitaisiin toteuttaa vuoden 2017 alusta lukien.

Jatkovalmistelussa tulisi hyödyntää ylijohtaja Silja Hiironniemen laatima selvitys kuntien tehtävistä. Tämän jälkeen kuntien optimikokoa tulisi pohtia 1) palvelujen järjestämistehtävän 2) kehittämistehtävän ja 3) demokratiatehtävän näkökulmasta.

Kuntarakennelakiuudistustakin tärkeämpänä voidaan pitää kuitenkin sosiaali- ja terveystalouden rakenteita koskevan lainsäädännön kokonaisuudistusta, jossa tulisi linjata mahdollisimman pitkälle tulevaisuuteen kestävä toimintamalli.

Kahden mittavan uudistuksen (kuntarakenteiden muuttaminen ja sosiaali- ja terveystalouden muuttaminen) samanaikainen läpivieminen ei ole mahdollista. Vaikka uudistuksilla on yhteneväisiä tavoitteita niin päämäärät ovat erilaisia.

Selvitysvelvollisuus, selvityspuusteet ja selvitysvelvollisuuden sisältö

Peruspalvelujen järjestämistä varten tarvitaan vahva peruskunta. Kunnan koko ja palveluyksikön koko ovat kuitenkin eri asioita. Kuntauudistuksella tavoiteltavat hyödyt ovat myös erilaisia väestöltään ja elinkeinoelämältään kasvavilla tai taantuvilla alueilla. Näin ollen kuntien sovittaminen samanlaiseen muottiin on hankalaa eikä se ole perusteltuakaan. Sen johdosta palvelujen edellyttämää väestöpohjaa - 20 000 asukasta ja alle yksivuotiaiden ikäluokkaa vähintään noin 50 lasta - ei pitäisi tulkita liian ankarasti.

Esityksen sisältämät määräajat ja menettely

Yhdistymisselvitysten käynnistäminen on syytä aloittaa lakiluonnoksessa esitetyllä aikataululla, mutta selvitysten valmistuminen ja päätösten teko yhdistymisistä 1.4.2014 mennessä on epärealistinen. Yhdistymispäätökset eivät voi pohjautua pelkästään teknisiin yhdistymisselvityksiin, vaan yhdistymispäätöksen teon pohjaksi tarvitaan aikaa. Yhdistymissopimuksen lisäksi tulisi selvittää myös yhteistyön lisäämisen edellytykset.

Valtioneuvoston toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta

Kuntien yhdistymisen tulisi jatkossakin perustua ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen. Valtioneuvoston toimivalta puuttua pelkästään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien itsenäisyyteen ei ole tarkoituksenmukaista, koska kunta ei välttämättä ole omien päätöksiensä johdosta joutunut taloudelliseen ahdinkoon. Kiristyneen talouden taustalla voi olla monia syitä kuten valtionosuuksien epäoikeudenmukainen kohdentuminen, valtionosuusleikkaukset ja elinkeinoelämän äkilliset rakennemuutokset. Jos valtioneuvostolle annetaan toimivalta päättää kuntajaon muuttamisesta, perusteisiin tulisi lisätä myös yhdyskuntarakenteen eheys.

Yhdistymisavustusten ehdot ja määrä

Yhdistymisselvitysten kustannuksiin tulee saada valtiolta tuki täysimääräisenä. Selvitysten huolellinen valmistelu vaatii työaikaa. Selvityksiä ei voida tehdä oman työn ohessa varsinkaan taloudellisesti heikossa asemassa olevissa kunnissa, joissa säästösyistä jo perustehtävienkin hoitamisen resursseja on jouduttu supistamaan.

Yhdistymisavustukset tulee sisällyttää kuntarakennelakiin vähintäänkin luonnoksessa esitetyllä tavalla. Erityisen tärkeää on se, että suunnitteilla oleva valtionosuusuudistus tukee kuntarakennemuutosta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien turvaaminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimivat rakenteet ovat kuntalaisten palvelujen järjestämisessä keskeisin asia, jotta yhdenvertaiset palvelut voidaan turvata koko maassa. PARAS- hanke on eheyttänyt sosiaali- ja terveystalouden palvelu- ja tuotantorakenteita. Tätä työtä tulee jatkaa niin että myös erikoissairaanhoidon palvelut voidaan integroida osaksi palvelukokonaisuutta. Kuntien sitoutumista uudistukseen lisää se, että lähipalvelun käsitettä kirkastetaan ja näille palveluille asetetaan myös määrälliset ja laadulliset tavoitteet. Myös uudistuksen nettohyödyt pitää pystyä perustelemaan.

Sosiaali- ja terveystalouden keskeinen ongelma on myös rahoitusvastuun jakautuminen eri toimijoille. Kustannustehokas järjestelmä voidaan aikaan saada vain jos julkinen rahoitus jaetaan yhden päättäjän toimesta.

